ΦΡΑΝΣΙΣ ΣΚΟΤ
ΦΙΤΖΕΡΑΛΝΤ

Ο μεγάλος Γκάτσμπυ

ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΓΚΑΤΣΜΠΥ

ΜΙΝΩΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Σειρά: ΚΛΑΣΙΚΗ ΞΕΝΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Συγγραφέας & τίτλος πρωτοτύπου:
F. SCOTT FITZGERALD, *The Great Gatsby*

Παραγωγή: ΜΙΝΩΑΣ Α.Ε.Ε.
1η έκδοση στην Ελλάδα: Σεπτέμβριος 2013

Μετάφραση: Γρηγόρης Παπαδογιάννης
Επιμέλεια κειμένου: Γιώργος Διαμάντης
Σχεδιασμός εξωφύλλου – Σελιδοποίηση: Ιάκωβος Ψαρίδης

Copyright © για την παρούσα έκδοση:
Εκδόσεις ΜΙΝΩΑΣ
Τ.Θ. 504 88, 141 10 Ν. Ηράκλειο, ΑΘΗΝΑ
τηλ.: 210 27 11 222 – fax: 210 27 11 056
www.minoas.gr • e-mail: info@minoas.gr

ISBN 978-618-02-0089-8

ΦΡΑΝΣΙΣ ΣΚΟΤ ΦΙΤΖΕΡΑΛΝΤ

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΓΚΑΤΣΜΠΥ

Μετάφραση:
Γρηγόρης Παπαδογιάννης

ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Στη Ζέδντα, γι' ακόμα μία φορά

ΜΙΝΩΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Κάποτε, την εποχή που ήμουνα αρκετά πιο νέος και πολύ πιο ευαίσθητος, ο πατέρας μου μου έδωσε μια συμβουλή που δεν έπαψε από τότε να συνοδεύει τη σκέψη μου.

«Όταν ετοιμάζεσαι να κατακρίνεις κάποιον», μου είπε, «θυμήσου πρώτα ότι δεν είχαν όλοι οι άνθρωποι τις δικές σου ευκαιρίες στη ζωή».

Αυτό ήταν όλο που μου είπε, κι επειδή πάντα καταφέρναμε να συνεννοηθούμε χωρίς να «ξοδεύουμε» πολλά λόγια, κατάλαβα ότι εννοούσε πολύ περισσότερα μ' αυτή τη φράση. Έτσι λοιπόν απόχτησα την τάση να είμαι συγκρατημένος στις κρίσεις μου, μια συνήθεια που με βοήθησε να είμαι ανοιχτός σε κάθε ιδιαιτερότητα της ανθρώπινης φύσης και ταυτόχρονα με φόρτωσε και με όχι λίγους μπελάδες. Όλοι οι ιδιόρρυθμοι άνθρωποι έχουν το χάρισμα να το εντοπίζουν αυτό πολύ γρήγορα και να προσκολλώνται σε τέτοιους ανεκτικούς χαρακτήρες, κι έτσι στο κολέγιο κατηγορήθηκα άδικα για πολιτικά-

ντης, επειδή ήμουνα αυτός που του εμπιστευόντουσαν τα πιο παράδοξά τους μυστικά οι πιο ατίθασοι και μοναχικοί τύποι. Ήταν κάτι που δεν το επιδίωξα ποτέ – συχνά προσποιήθηκα τον κοιμισμένο, τον αδιάφορο, έφτασα στο σημείο να γίνομαι και εχθρικός μερικές φορές που καταλάβαινα από κάποιο αλάθητο σημάδι ότι κάποια καινούργια εκμυστήρευση πλανιόταν στην ατμόσφαιρα. Αυτού του είδους οι εκμυστηρεύσεις των νέων, ή τουλάχιστον ο τρόπος με τον οποίο τις εκφράζουν, είναι συνήθως προϊόν λογοκλοπίας και αλλοιωμένες από προφανείς παρασιωπήσεις. Το να συγκρατείς τις κρίσεις σου ακούγοντάς τες προϋποθέτει άπειρη κατανόηση. Έχω τον φόβο ότι κάτι σημαντικό θα παραλείψω άμα ξεχάσω αυτό που με τόσο σνομπισμό έλεγε ο πατέρας μου κι εγώ, με τον ίδιο σνομπισμό, επαναλαμβάνω, ότι δεν γεννιόμαστε όλοι με την ίδια αίσθηση αξιοπρέπειας.

Κι αφού βρήκα μ' αυτόν τον τρόπο την ευκαιρία να καυχηθώ για τη μεγαλοψυχία μου, πρέπει τώρα να παραδεχτώ ότι έχει κι ένα όριο. Είναι μια αρετή που μπορεί να σφυρηλατηθεί σ' έναν σκληρό, γρανιτένιο βράχο ή σε θολά και πνιγηρά έλη, αλλά από ένα σημείο και μετά παύει να μ' ενδιαφέρει εντελώς το θέμα. Όταν γύρισα από τις ανατολικές πολιτείες το περασμένο φθινόπωρο, ένιωσα την ανάγκη να υπάρχει μια ομοιομορφία στον κόσμο ολόγυρά μου και ένα είδος ηθικής έξαρσης που θα διατηρηθεί για πάντα. Δεν ήθελα άλλες θορυβώδικες εξερευνήσεις στα κατάβαθα της ανθρώπινης καρδιάς. Μόνο ο Γκάτσμπυ, ο άνθρωπος που δίνει τ' όνομά του σε τούτο το βιβλίο, ήταν εντελώς έξω απ' αυτά που προσδοκούσα

– στην πραγματικότητα ο Γκάτσμπυ αντιπροσώπευε όλα όσα περιφρονούσα. Αν η προσωπικότητα διαμορφώνεται μέσα από μια αδιάσπαστη σειρά από επιτυχημένες κινήσεις, τότε πρέπει να δεχτώ ότι υπήρχε κάτι το μοναδικό σ' εκείνον, μια απίστευτη ευαισθησία στις υποσχέσεις της ζωής, που θύμιζε τις πολύπλοκες εκείνες μηχανές που καταγράφουν σεισμούς από δέκα χιλιάδες μίλια μακριά. Αυτή του η ευαισθησία δεν είχε τίποτε να κάνει μ' εκείνους τους ευμετάβολους χαρακτήρες που ωραιοποιούμε με την ετικέτα «δημιουργικό ταμπεραμέντο» – ήταν ένα εξαίσιο χάρισμα αυτό που είχε, κάτι που σε γέμιζε ελπίδα, μια ρομαντική διάθεση που όμοιά της δεν βρήκα ποτέ πια σε άλλο πρόσωπο κι ούτε νομίζω ότι είναι εύκολο να βρω ξανά. Όχι, ο Γκάτσμπυ αποδείχτηκε νικητής στο τέλος. Κι αυτό που τσάκισε τον Γκάτσμπυ, η παράλογη στάχτη που κύλησε και σκέπασε τα όνειρά του προτού προλάβουν να πάρουν σάρκα και οστά, μ' έκανε να ξεχάσω για ένα μεγάλο διάστημα τις μάταιες θλίψεις και τις μικρόπνοες επάρσεις που βασανίζουν συνήθως την ψυχή των ανθρώπων.

Κατάγομαι από μια ευκατάστατη οικογένεια, από τις πλουσιότερες της μεσοδυτικής πολιτείας μας εδώ και τρεις γενιές. Οι Καρραγουέυ έχουν δημιουργήσει μια φαμίλια με παράδοση, μερικοί μάλιστα ισχυρίζονται ότι καταγόμαστε από τους Δούκες του Μπακλού, αλλά πραγματικός θεμελιωτής της οικογένειας ήταν ο αδερφός του παππού μου, που ήρθε σ' αυτά τα μέρη το 1851, έστειλε κάποιον να πολεμήσει στη θέση του στον Εμφύλιο και άρχισε το χονδρεμπόριο σιδηρικών, την

επιχείρηση που ο πατέρας μου εξακολουθεί να κρατάει μέχρι σήμερα.

Ποτέ δεν είδα αυτόν το θρυλικό θείο, αλλά υποτίθεται ότι του μοιάζω – κάτι που το διαπιστώνει κανείς και από το ελαφρώς αποτυχημένο πορτρέτο του που βρίσκεται στο γραφείο του πατέρα μου. Αποφοίτησα από το Νιου Χέιβεν το 1915, μόλις ένα τέταρτο του αιώνα μετά τον πατέρα μου, και λίγο αργότερα πήρα μέρος σ' εκείνη την καθυστερημένη τευτονική εκστρατεία που έγινε γνωστή με το όνομα Παγκόσμιος Πόλεμος. Ενθουσιάστηκα με την αντεπίθεση τόσο πολύ, που γύρισα πίσω απογοητευμένος. Αντί να είναι το κέντρο του κόσμου, όπως νόμιζα κάποτε, οι μεσοδυτικές πολιτείες μοιάζανε τώρα με την πιο εξαθλιωμένη άκρη του σύμπαντος. Αποφάσισα να πάω κατά τ' ανατολικά και να σπουδάσω οικονομικές επιστήμες. Όλοι οι γνωστοί μου ήταν χωμένοι στις οικονομικές επιχειρήσεις, κι έτσι υπέθεσα ότι θα μπορούσε να χωρέσει στο επάγγελμα άλλος ένας άνθρωπος. Όλες οι θείες κι όλοι οι θείοι μου ανέλαβαν την ευθύνη ν' αποφασίσουν για το θέμα, λες και επρόκειτο να μου διαλέξουν φροντιστήριο, και τελικά είπαν «Γιατί όχι λοιπόν;» με μια πολύ σοβαρή και διστακτική έκφραση στα πρόσωπά τους. Ο πατέρας συμφώνησε να μου εξασφαλίσει τα χρήματα που θα χρειαζόμουνα για έναν χρόνο, και, μετά από αρκετές αναβολές, ήρθα στα ανατολικά, για μόνιμα, έτσι σκεφτόμουν, την άνοιξη του 1922.

Θα ήταν βέβαια πιο πρακτικό να βρω δωμάτιο στην πόλη, αλλά έπεσα στην εποχή της μεγάλης ζέστης και είχα μόλις αφήσει έναν τόπο με ατέλειωτα λιβάδια και φιλικά δεντράκια,

κι έτσι, όταν κάποιος νεαρός στο γραφείο πρότεινε να πιάσουμε ένα σπίτι μαζί στα προάστια, το βρήκα εξαιρετική ιδέα. Ανακάλυψε το σπίτι, ένα σαραβαλιασμένο εξοχικό σπιτάκι που θύμιζε μπαγκαλόου και θα στοίχιζε ογδόντα δολάρια τον μήνα, αλλά την τελευταία στιγμή η εταιρεία του τον έστειλε στην Ουάσινγκτον, και αναγκάστηκα να πάω στην εξοχή μόνος μου. Είχα έναν σκύλο –δηλαδή τον είχα μόνο για λίγες μέρες, γιατί πολύ σύντομα το 'σκασε– και μια παλιά Ντοτζ και μια Φιλανδέζα που τακτοποιούσε το σπίτι και μουρμούριζε φιλανδικά αποφθέγματα πάνω από την ηλεκτρική κουζίνα όσο ετοίμαζε το πρωινό.

Έζησα λοιπόν πολύ μοναχικά για μια δυο μέρες, ή τόσο περίπου, ώσπου ένα πρωί με σταμάτησε στον δρόμο ένας άντρας, που, όπως φαίνεται, είχε έρθει στην περιοχή μετά από μένα.

«Πώς πάνε στο χωριό, το Ουέστ Εγκ;» με ρώτησε με απελπισμένο ύφος.

Του είπα. Και, καθώς προχώρησα, έπαψα πια να αισθάνομαι μόνος μου. Ήμουνα ένας οδηγός, ένας εξερευνητής, ένας άποικος. Μου είχε τελείως αναπάντεχα χαρίσει την αίσθηση της οικειότητας με το περιβάλλον.

Κι έτσι, με τον ήλιο να λάμπει και τις φυλλωσιές να μεγαλώνουν με απίστευτη γρηγοράδα πάνω στα δέντρα, σαν να έβλεπες ταινία σε γρήγορη κίνηση στο σινεμά, ένιωσα ότι η ζωή ξανάρχιζε με τον ερχομό του καλοκαιριού.

Υπήρχαν τόσα πολλά να διαβάσω, αλλά ήταν και τόσο πολύ υγιεινό να βγεις και να αναπνεύσεις αυτόν τον φρέσκο

ζωογόνο αέρα! Πήρα μια ντουζίνα τόμους για τραπεζικά ζητήματα και πιστώσεις και ασφαλιστικές επενδύσεις και τους έστησα πάνω στο ράφι, ντυμένους στα κόκκινα και στα χρυσά, σαν καινούργια χρήματα που μόλις βγήκαν από το νομισματοκοπείο, γεμάτα υποσχέσεις για το ξετύλιγμα των λαμπερών μυστικών που μόνο ο Μίδας και ο Μόργκαν και ο Μαικήνας ήξεραν. Και είχα και την υψηλόφρονα πρόθεση να διαβάσω κι άλλα ακόμα. Στο κολέγιο προτιμούσα τα φιλολογικά μαθήματα. Για έναν ολόκληρο χρόνο είχα στρωθεί και έγραφα μια σειρά από πολύ σοβαρά κύρια άρθρα στα Νέα του Γιέιλ, και τώρα επρόκειτο να φέρω ξανά στη ζωή μου όλα αυτά τα πράγματα και να αποκτήσω την πιο «περιορισμένη» από τις ειδικεύσεις, να γίνω ένας άνθρωπος με «εγκυκλοπαιδική μόρφωση». Αυτό δεν είναι απλώς ένα επίγραμμα – η ζωή φαίνεται πολύ πιο όμορφη όταν την κοιτάς από ένα μοναχικό παράθυρο τελικά.

Ήταν ζήτημα τύχης το ότι νοίκιασα ένα σπίτι σε μια από τις πιο παράξενες κοινότητες της Βόρειας Αμερικής. Βρισκόταν πάνω σ' αυτό το στενόμακρο πολυθόρυβο νησί που εκτείνεται μέχρι τα ανατολικά της Νέας Υόρκης, και εκεί υπήρχε, ανάμεσα σε άλλα φυσικά αξιοπερίεργα, μια ιδιομορφία στη διαμόρφωση του εδάφους. Είκοσι μίλια από την πόλη υπήρχε ένα ζευγάρι τεράστιων αυγών, που είχαν ακριβώς το ίδιο περίγραμμα και χωριζόντουσαν μοναχά από έναν μικρό φιλόξενο κολπίσκο, ακριβώς έξω από το πιο πυκνοκατοικημένο κομμάτι γης τριγυρισμένο από αλμυρό νερό σ' ολόκληρο το δυτικό ημισφαίριο, τη μεγάλη λιμνοθάλασσα του Λονγκ Άιλαντ Σάουντ. Δεν ήταν βέβαια τελείως οβάλ, όπως το αυγό

της ιστορίας του Κολόμβου, ήταν και τα δύο λειασμένα στο σημείο της ένωσής τους, αλλά η φυσική τους ομοιότητα πρέπει εδώ και αιώνες να καταπλήσσει τους γλάρους που πετάνε αποπάνω. Για κείνους που δεν πετούν όμως περισσότερο ενδιαφέρον φαινόμενο είναι η ανομοιότητά τους σε όλα τ' άλλα εκτός από το μέγεθος και το σχήμα τους.

Εγώ ζούσα στο Ουέστ Εγκ, το –ας πούμε– λιγότερο κοσμικό από τα δύο, αν και αυτός είναι ο πιο αδέξιος τρόπος για να εκφράσεις τις ιδιαιτερότητες και τις μεγάλες αντιθέσεις ανάμεσά τους. Το σπίτι μου ήταν στην άκρη ακριβώς του αυγού, καμιά πενηνταριά μέτρα από τον Σάουντ, στριμωγμένο ανάμεσα σε δύο θεόρατα μέγαρα, που τα νοίκιαζαν για δώδεκα ή και δεκαπέντε χιλιάδες δολάρια τη σεζόν. Εκείνο που βρισκόταν στα δεξιά μου ήταν κάτι το μεγαλειώδες, με όποια κριτήρια και αν το έβλεπες – ήταν μια αληθινή απομίμηση του Οτέλ ντε Βιλ στη Νορμανδία, μ' έναν επιδεικτικά μοντέρνο πύργο από τη μια μεριά να υψώνεται κάτω από τη λεπτή «γενειάδα» του άγριου κισσού, με μια μαρμαρένια πισίνα και περισσότερα από σαράντα στρέμματα πρασιάς και κήπου. Ήταν το μέγαρο του Γκάτσμπυ. Ή καλύτερα, καθώς δεν ήξερα ακόμη τον κύριο Γκάτσμπυ, ήταν ένα μέγαρο όπου κατοικούσε ένας κύριος μ' αυτό το όνομα. Το δικό μου σπίτι ήταν ένα άσχημο πράγμα, αλλά ήταν ένα μικρό άσχημο πράγμα και μπορούσες να το παραβλέψεις, και είχα τη θέα της θάλασσας, ένα μέρος θέας από την πρασιά του γείτονά μου και την παρηγορητική γειτνίαση των εκατομμυριούχων – κι όλα αυτά με ογδόντα δολάρια τον μήνα!

Κατά μήκος του κολπίσκου τα άσπρα παλάτια του κοσμικού Ηστ Εγκ έλαμπαν πάνω στο νερό, και η ιστορία του καλοκαιριού αρχίζει ένα βράδυ που πήγα εκεί για να γευματίσω με το ζεύγος Μπιουκάναν. Η Νταίζυ ήταν δεύτερη ξαδέρφη μου, που είχε μετακομίσει εκεί, και με τον Τομ, τον άντρα της, ήμασταν γνωστοί από το κολέγιο. Λίγο μετά τον πόλεμο είχα περάσει δυο μέρες μαζί τους στο Σικάγο.

Ο σύζυγός της, ανάμεσα στα άλλα του προσόντα, ήταν και ένας από τους πιο δυναμικούς αμυντικούς που έπαιξαν ποτέ ποδόσφαιρο στο Νιου Χέιβεν – μια εθνική φυσιογνωμία κατά κάποιον τρόπο, ένας από κείνους τους άντρες που γίνονται τόσο δημοφιλείς στα είκοσι ένα, ώστε καθετί που θα επακολουθήσει έχει τη γεύση της παρακμής. Η οικογένειά του ήταν εκθαμβωτικά πλούσια –ακόμα και στο κολέγιο η ευκολία του με τα χρήματα ήταν λόγος να τον μισείς–, αλλά τώρα είχε αφήσει το Σικάγο και ήρθε στ' ανατολικά υιοθετώντας έναν τρόπο ζωής που σε άφηνε άναυδο. Για παράδειγμα, είχε φέρει μαζί του από το Λέικ Φόρεστ ένα κοπάδι πόνι για να παίζει πόλο. Είναι δύσκολο να χωνέψει κανείς ότι ένας άντρας της δικής μου γενιάς ήταν αρκετά πλούσιος για να το καταφέρει αυτό.

Γιατί ήρθαν στα ανατολικά δεν το ξέρω. Είχαν περάσει έναν χρόνο στη Γαλλία χωρίς να υπάρχει ιδιαίτερος λόγος, γυρνούσαν ασταμάτητα αποδώ κι αποκεί, όπου υπήρχαν άνθρωποι που έπαιζαν πόλο και ταυτόχρονα ήταν και πλούσιοι. Εδώ θα μείνουμε μόνιμα, μου είπε η Νταίζυ στο τηλέφωνο, αλλά δεν την πίστεψα, όχι γιατί μπορούσα να διαβάσω την

ψυχή της, δεν είχα κανένα σημάδι γι' αυτό, αλλά γιατί πίστευα ότι ο Τομ θα ήταν έτσι πάντα, δεν θα σταματούσε ποτέ ν' αναζητάει, λιγάκι μελοδραματικά, μια αναταραχή στη ζωή του όμοια μ' εκείνη που σου χαρίζει ένα ανεπανάληπτο παιχνίδι ποδοσφαίρου.

Κι έτσι λοιπόν ένα ζεστό απόγευμα, που φυσούσε ο αέρας αρκετά, αποφάσισα να πάω μέχρι το Ηστ Εγκ για να δω δυο παλιούς μου φίλους που καλά καλά δεν τους ήξερα. Το σπίτι τους ήταν ακόμα πιο εντυπωσιακό απ' ό,τι περίμενα, ένα μέγαρο με χαρούμενη πρόσοψη, κόκκινη και άσπρη, γεωργιανού αποικιακού ρυθμού, με θέα στον κολπίσκο. Η πρασιά άρχιζε από την παραλία κι εκτεινόταν μέχρι την εξώπορτα για μισό χιλιόμετρο, πέρα από το ηλιακό ρολόι και το λιθόστρωτο μονοπάτι και τους εκθαμβωτικούς κήπους, και, όταν τελικά συναντούσε το σπίτι, έφτανε ως την υπέροχη κληματαριά με την ορμή που είχε! Το μπροστινό μέρος είχε μια σειρά μπαλκονόπορτες, που λαμποκοπούσαν ορθάνοιχτες τώρα μες στις χρυσές ανταύγειες του ζεστού απογεύματος, κι ο Τομ Μπιουκάναν, με ρούχα ιππασίας, στεκόταν με ανοιχτά τα πόδια στη βεράντα.

Είχε αλλάξει από την εποχή που ζούσε στο Νιου Χέιβεν. Τώρα πια ήταν ένας γεροδεμένος τριαντάρης μ' αχυρένια μαλλιά, ένα αρκετά σκληρό στόμα και υπεροπτικούς τρόπους. Δυο λαμπερά, αγέρωχα μάτια δέσποζαν στο πρόσωπό του κι έδιναν στην εμφάνισή του μια επιθετική έκφραση. Ούτε η θηλυπρέπεια των ρούχων του της ιππασίας μπορούσε να κρύψει την τεράστια δύναμη αυτού του σώματος. Βλέποντας

τις μπότες του, νόμιζες ότι τα κορδόνια ήταν έτοιμα να σπάσουν από την πίεση των ποδιών του, ενώ κάτω από το λεπτό σακάκι που έσφιγγε το πάνω μέρος της δαντέλας μπορούσες να δεις τους πελώριους μυς του να ξεπροβάλλουν στην παραμικρή κίνηση του ώμου του. Ήταν ένα σώμα φτιαγμένο για να σηκώνει βάρη. Ένα κτηνώδες σώμα.

Η φωνή του, καθώς μιλούσε, είχε μια τραχιά χροιά, ήχο τενόρου, και δυνάμωνε την εντύπωση του ευερέθιστου ανθρώπου που σου μετέδιδε από την αρχή. Υπήρχε ένα είδος πατρικής συγκατάβασης στη φωνή αυτή, ακόμα κι όταν μιλούσε με ανθρώπους που του αρέσανε – και στο Νιου Χέιβεν υπήρχαν πολλοί που μισούσαν τους τρόπους του.

«Τώρα μη σκεφτείς ότι η γνώμη μου γι' αυτά τα θέματα είναι και αλάνθαστη», έμοιαζε να λέει, «μόνο και μόνο επειδή είμαι δυνατότερος και περισσότερο άντρας απ' όσο είσαι εσύ». Ανήκαμε στον ίδιο φοιτητικό σύλλογο, και, παρόλο που ποτέ δεν είχαμε γίνει φίλοι, είχα πάντα την εντύπωση ότι μ' εκτιμούσε και ήθελε πολύ να μου αρέσει κι ότι επιζητούσε με λαχτάρα τον θαυμασμό μου.

Κουβεντιάσαμε λίγα λεπτά στην ηλιόλουστη βεράντα.

«Έχω ένα πραγματικά ωραίο σπίτι εδώ» μου είπε, με τα μάτια του να στριφογυρνούν ακούραστα.

Μ' έπιασε από το μπράτσο και με ανάγκασε να γυρίσω και να δω τη θέα, δείχνοντας με μια κυκλική κίνηση του τεράστιου χεριού του έναν κήπο με σιντριβάνια, μισό στρέμμα από βαθύριζες μυτερές τριανταφυλλιές και μια βενζινάκατο με κοντόχοντρη πλώρη, που τη χτυπούσε το κύμα της ακτής.

«Ανήκε στον Ντεμάιν, τον πετρελαιά». Με γύρισε πάλι στην ίδια θέση και είπε ευγενικά, αλλά με τόνο που δεν χωρούσε άλλη κουβέντα: «Θα μπούμε μέσα».

Διασχίσαμε ένα ψηλοτάβανο χολ, έναν χώρο βαμμένο σε έντονο τριανταφυλλί χρώμα, που ένωνε το σπίτι με τις μπαλκονόπορτες της άλλης άκρης. Τα παράθυρα ήταν μισάνοιχτα και άστραφταν λευκά, σε αντίθεση με το φρέσκο γρασίδι έξω, που έμοιαζε να φυτρώνει λιγάκι και μέσα στο σπίτι. Η αύρα του απογεύματος έμπαινε μέσα στο δωμάτιο, σήκωνε τις κουρτίνες, φυσώντας μέσα τη μια άκρη και έξω την άλλη, σαν ξεθωριασμένες σημαίες, και τις στροβίλιζε προς τα πάνω, προς το παγερό, στο χρώμα της γαμήλιας τούρτας, άσπρο του ταβανιού, και μετά τις άφηνε να κυματίζουν ελαφρά πάνω από το χαλί, που είχε το χρώμα του κρασιού, δημιουργώντας μια σκιά όμοια μ' εκείνη που κάνει ο άνεμος πάνω από τη θάλασσα.

Το μόνο πραγματικά σταθερό αντικείμενο στο δωμάτιο ήταν ένας τεράστιος καναπές, στον οποίο είχαν μισοξαπλώσει δύο νεαρές γυναίκες, που έμοιαζαν ν' αναπαύονται μέσα σ' ένα προσγειωμένο αερόστατο. Ήταν ντυμένες και οι δυο στ' άσπρα, και τα φορέματά τους φτερούγιζαν σαν να είχαν μόλις κατέβει από μια πτήση γύρω από το σπίτι. Θα πρέπει να στεκόμουν εκεί για λίγες στιγμές ακούγοντας το μαστίγωμα και το τίναγμα των κουρτινών και το τρίξιμο του πίνακα στον τοίχο. Μετά ακούστηκε κάτι σαν έκρηξη, καθώς ο Τομ Μπιουκάναν έκλεισε τους φεγγίτες, και ο άνεμος που παγιδεύτηκε ξεψύχησε μες στο δωμάτιο και οι κουρτίνες και τα χαλιά κι οι δυο κοπέλες ξεφούσκωσαν μαλακά, γέρνοντας προς το πάτωμα.

Η μικρότερη από τις δυο τους μου ήταν άγνωστη. Είχε απλωθεί σ' όλο της το μάκρος στο ντιβάνι, τελείως ασάλευτη και με το πιγούνι της λιγάκι ανασηκωμένο, σαν να ισορροπούσε εκεί κάτι που ήταν έτοιμο να πέσει με το παραμικρό. Δεν ξέρω αν με πρόσεξε με τις άκρες των ματιών της, δεν το έδειξε πάντως καθόλου – αληθινά ήμουνα σχεδόν κατάπληκτος και μουρμούρισα μια συγγνώμη για την ενόχληση που είχα προκαλέσει με τον ερχομό μου.

Το άλλο κορίτσι, η Νταίζυ, έκανε μια προσπάθεια να σηκωθεί –έγειρε ελαφρά προς τα μπρος με μια συνειδητή προσπάθεια– και μετά γέλασε, ένα αλλόκοτο, γοητευτικό μικρό γελάκι, και γέλασα κι εγώ και μπήκα μέσα στο δωμάτιο.

«Έχω... έχω παραλύσει από την ευτυχία».

Γέλασε ξανά, λες και είχε πει κάτι πολύ πνευματώδες, και κράτησε το χέρι μου για μια στιγμή, κοιτώντας προς τα πάνω στο πρόσωπό μου, διαβεβαιώνοντάς με ότι δεν υπήρχε άλλος άνθρωπος στον κόσμο που θα ήθελε τόσο πολύ να δει. Έτσι συμπεριφερότανε η Νταίζυ. Άρχισε μετά να ψιθυρίζει ότι το επώνυμο της κοπέλας που ισορροπούσε το αντικείμενο ήταν Μπέικερ. (Άκουσα να λέγεται ότι το ψιθύρισμα της Νταίζυ ήταν μόνο για να κάνει τους ανθρώπους να σκύβουν προς το μέρος της. Μια ανάρμοστη κριτική που δεν μείωνε καθόλου τη γοητεία της.)

Τέλος πάντων τα χείλια της δεσποινίδος Μπέικερ τρεμούλιασαν, έκανε ένα νεύμα προς το μέρος μου σχεδόν αδιόρατο και αμέσως μετά έγειρε πάλι πίσω το κεφάλι της – το αντικείμενο που ισορροπούσε είχε ολοφάνερα κλονιστεί λιγάκι, και

αυτό της δημιούργησε ένα είδος τρόμου. Ξανά ένα είδος συγγνώμης έφτασε ως τα χείλια μου. Αυτή η επίδειξη της τέλειας αυτάρκειας μου προκαλούσε πάντα μια σύγχυση.

Κοίταξα πάλι την ξαδέρφη μου, που άρχισε να μου κάνει ερωτήσεις με τη χαμηλή, τρεμουλιαστή φωνή της. Ήταν το είδος της φωνής που το αυτί ακολουθεί όλες της τις διακυμάνσεις, σαν ο κάθε λόγος να είναι μια συμφωνία από νότες που δεν θα ξαναπαιχτούν ποτέ. Το πρόσωπό της ήταν λυπημένο και αξιαγάπητο, με λαμπερά στοιχεία πάνω του, λαμπερά μάτια και λαμπερό παθιάρικο στόμα, αλλά υπήρχε ένας ενθουσιασμός στη φωνή της που οι άνθρωποι που ενδιαφερόντουσαν γι' αυτήν ήταν πολύ δύσκολο να ξεχάσουν, ένας τραγουδιστός καταναγκασμός, ένα ψιθυριστό «Άκουσέ με», μια υπόσχεση για χαρούμενα, ενθουσιώδη πράγματα που μόλις λίγο πριν είχαν συμβεί, αλλά επρόκειτο σίγουρα να ξανασυμβούν.

Της είπα πως είχα σταματήσει στο Σικάγο για μια μέρα στο δρόμο μου για τ' ανατολικά και πως μια ντουζίνα άνθρωποι της είχαν στείλει την αγάπη τους μ' εμένα.

«Με νοσταλγούνε!» φώναξε εκστατική.

«Όλη η πόλη είναι μια θλίψη. Όλα τα αμάξια έχουν τον πίσω αριστερό τροχό βαμμένο μαύρο, σαν να πενθούν για κάτι, και υπάρχει ένα αδιάκοπο κλαψούρισμα τη νύχτα στη βόρεια ακτή».

«Τι φοβερό! Πάμε πίσω, Τομ. Αύριο κιόλας!» Μετά πρόσθεσε, χωρίς αυτό να έχει καμιά σχέση: «Πρέπει να δεις το μωρό».

«Θα το ήθελα πραγματικά».

«Κοιμάται. Είναι τριών χρονών. Δεν την έχεις ξαναδεί;»

«Ποτέ».

«Ε τότε πρέπει οπωσδήποτε να τη δεις. Είναι...»

Ο Τομ Μπιουκάναν, που τριγυρνούσε ακούραστα στο δωμάτιο, σταμάτησε και ακούμπησε το χέρι του στον ώμο μου.

«Με τι ασχολείσαι, Νικ;»

«Είμαι σε μια οικονομική επιχείρηση».

«Με ποιον μαζί;»

Του είπα.

«Δεν τον έχω ξανακούσει ποτέ» είπε κατηγορηματικά.

Αυτό μ' ενόχλησε.

«Θα γίνει κι αυτό» απάντησα κοφτά. «Θα γίνει αν μείνεις στ' ανατολικά».

«Α, θα μείνω στ' ανατολικά, μη σε ανησυχεί αυτό» είπε, κοιτώντας την Νταίζυ και μετά πάλι εμένα, σαν να ήταν έτοιμος και για κάτι ακόμα. «Θα ήμουνα ο μεγαλύτερος βλάκας αν πήγαινα να ζήσω πουθενά αλλού».

Σ' αυτό το σημείο η δεσποινίς Μπέικερ είπε «Βεβαίως!», τόσο ξαφνικά, που έμεινα έκπληκτος – ήταν η πρώτη λέξη που είχε ξεστομίσει από τη στιγμή που μπήκα στο δωμάτιο. Προφανώς της δημιούργησε την ίδια έκπληξη κι εκείνης, όπως κι εμένα, γιατί χασμουρήθηκε και, με μια σειρά από γρήγορες, επιδέξιες κινήσεις, σηκώθηκε επάνω.

«Πιάστηκα», παραπονέθηκε, «έτσι που κάθομαι σ' αυτόν τον καναπέ, δεν μπορώ να θυμηθώ πια από πόση ώρα».

«Μην κοιτάς εμένα» της ανταπάντησε η Νταίζυ. «Προ-

σπαθούσα όλο το απόγευμα να σε πείσω να πάμε στη Νέα Υόρκη».

«Όχι, ευχαριστώ» είπε η δεσποινίς Μπέικερ στα τέσσερα κοκτέιλ που μόλις έβγαιναν από την αποθηκούλα. «Κάνω πραγματική προπόνηση αυτές τις μέρες».

Ο οικοδεσπότης την κοίταξε με δυσπιστία.

«Ναι, ε!» Κατέβασε το ποτό λες και ήταν μια σταγόνα στον πάτο του ποτηριού. «Το πώς καταφέρνεις πάντα να κάνεις κάποια πράγματα είναι πέρα από την κατανόησή μου».

Κοιτούσα τη δεσποινίδα Μπέικερ κι αναρωτιόμουνα τι ήταν αυτό «που καταφέρνει». Μου άρεσε πολύ να την κοιτάω. Ήταν ένα τρυφερό, με μικρούλικα στήθια κορίτσι, με στητό περπάτημα, που φρόντιζε να το τονίζει γέρνοντας προς τα πίσω το κορμί της στους ώμους, σαν νεαρός εύελπις. Τα γκρίζα, κουρασμένα από τον ήλιο μάτια ανταποκρίθηκαν στο βλέμμα μου με ευγενική περιέργεια, μέσα από ένα ωχρό, γοητευτικό, υπεροπτικό πρόσωπο. Μου πέρασε από το μυαλό ότι κάπου πριν την είχα ξαναδεί, αυτήν ή τη φωτογραφία της.

«Μένεις στο Ουέστ Εγκ» παρατήρησε περιφρονητικά. «Ξέρω κάποιον εκεί».

«Εγώ δεν ξέρω ούτε έναν...»

«Θα πρέπει να ξέρεις τον Γκάτσμπυ».

«Γκάτσμπυ;» ρώτησε περίεργη η Νταίζυ. «Ποιον Γκάτσμπυ;»

Προτού μπορέσω ν' απαντήσω ότι ήταν ένας γείτονάς μου, μας ανήγγειλαν ότι ήταν έτοιμο το δείπνο. Χώνοντας επιτακτικά το τεράστιο χέρι του κάτω από το δικό μου, ο Τομ

Μπιουκάναν μ' έβγαλε από το δωμάτιο λες και μετακινούσε ένα πούλι της ντάμας από το ένα τετράγωνο στο άλλο.

Απαλά, νωχελικά, με τα χέρια τους ν' ακουμπούν ελαφρά στους γοφούς τους, οι δυο νεαρές κοπέλες προχώρησαν μπροστά μας στη βεράντα, που ήταν βαμμένη σε χρώμα τριανταφυλλί κι έβλεπε πέρα στο ηλιοβασίλεμα, ενώ τέσσερα κεράκια τρεμόφεγγαν στο τραπέζι από τον ξέπνοο αέρα.

«Μα γιατί κεράκια;» αντέδρασε η Νταίζυ, σουφρώνοντας το πρόσωπό της. Τα έσβησε με τα δάχτυλά της. «Σε δυο βδομάδες θα έχουμε τη μεγαλύτερη μέρα του χρόνου». Μας κοίταξε πονηρά. «Μήπως κι εσύ περιμένεις τη μεγαλύτερη μέρα του χρόνου και μετά τη χάνεις; Εγώ πάντα περιμένω πότε θα είναι η μεγαλύτερη μέρα του χρόνου και μετά τη χάνω».

«Θα πρέπει κάτι να σχεδιάσουμε» είπε μέσα από τα χασμουρητά της η δεσποινίς Μπέικερ, που κάθισε στο τραπέζι σαν να καθόταν στο κρεβάτι.

«Εντάξει» είπε η Νταίζυ. «Τι θα σχεδιάσουμε;» Γύρισε σ' εμένα και μου είπε μ' ένα απελπισμένο ύφος: «Τι σχεδιάζουν οι άνθρωποι;».

Προτού μπορέσω ν' απαντήσω, τα μάτια της προσκολλήθηκαν με μια έκφραση δέους στο μικρό της δαχτυλάκι.

«Κοίτα!» μου παραπονέθηκε. «Το πλήγωσα».

Κοιτάξαμε όλοι – ήταν λίγο μελανιασμένο στην άρθρωση.

«Εσύ το έκανες, Τομ» είπε κατηγορηματικά. «Ξέρω ότι δεν το ήθελες, αλλά το έκανες. Αυτό είναι που κέρδισα με το να παντρευτώ έναν τέτοιο σκληρό άντρα, έναν μεγάλο, θεόρατο, μαντράχαλο από...»

«Σιχαίνομαι αυτή τη λέξη, μαντράχαλος», αντέδρασε απότομα ο Τομ, «ακόμα και στ' αστεία».

«Μαντράχαλο» επέμεινε η Νταίζυ.

Κάποιες φορές αυτή και η δεσποινίς Μπέικερ μιλούσαν ταυτόχρονα, ανενόχλητες και με μια χαριτωμένη ασυναρτησία, που ποτέ δεν ήταν μόνο φλυαρία και που ήταν τόσο δροσερή όσο και τα άσπρα τους φορέματα και τα ανέκφραστά τους μάτια με την έλλειψη κάθε επιθυμίας. Καταδεχόντουσαν να είναι εδώ, με τον Τομ κι εμένα, κάνοντας μάλιστα την ευγενική παραχώρηση να φαίνονται διασκεδαστικές. Ήξεραν ότι τώρα το δείπνο θα τέλειωνε και λίγο αργότερα θα τέλειωνε και το βράδυ και θα ξεμπέρδευαν μ' αυτό επιτέλους. Ήταν κάτι τελείως διαφορετικό απ' ό,τι στη Δύση, όπου η νύχτα κυλούσε από τη μια της φάση στην άλλη κι όλο κάτι προσδοκούσες να έρθει, που δεν ερχόταν ποτέ, κι έμενε μόνο η απογοήτευση και μαζί ο φόβος της προσδοκίας.

«Με κάνεις να αισθάνομαι εντελώς απολίτιστος, Νταίζυ» ομολόγησα, με το δεύτερο ποτήρι από ένα αρκετά εντυπωσιακό εμφιαλωμένο κόκκινο κρασί Μπορντό. «Δεν μπορείς να πεις τίποτα για σοδειές και τα τοιαύτα;»

Δεν ήθελα να πω κάτι συγκεκριμένο μ' αυτή μου την παρατήρηση, αλλά η αντίδρασή τους ήταν τελείως απροσδόκητη.

«Ο πολιτισμός καταρρέει» ξέσπασε ο Τομ βίαια. «Έχω γίνει ένας φοβερός πεσιμιστής, έτσι όπως βλέπω να εξελίσσονται τα πράγματα. Έχεις διαβάσει την *Άνοδο των έγχρωμων αυτοκρατοριών* αυτού του Γκόνταρντ;»

«Μα... όχι» απάντησα, μάλλον έκπληκτος από τον τόνο του.

«Ε λοιπόν είναι καταπληκτικό βιβλίο, κι όλοι θα έπρεπε να το διαβάσουν. Το θέμα είναι αν θα ψάχνουμε να βρούμε τη λευκή φυλή, αν θα είναι... αν θα είναι τελείως υποταγμένη. Είναι επιστημονικά όλα αυτά. Έχουν αποδειχτεί».

«Ο Τομ γίνεται πολύ βαθυστόχαστος» είπε η Νταίζυ, με μια έκφραση αδιάφορης λύπης. «Διαβάζει βιβλία με βαθιά νοήματα και μεγάλες λέξεις. Ποια ήταν η λέξη που λέγαμε...»

«Ε λοιπόν αυτά τα βιβλία είναι επιστημονικά» επέμεινε ο Τομ, κοιτώντας την ανυπόμονα. «Αυτός ο τύπος το 'χει δουλέψει πολύ το πράγμα. Πρέπει εμείς που είμαστε η κυρίαρχη φυλή να προσέχουμε, αλλιώς αυτές οι ράτσες θα μας βάλουν αποκάτω».

«Πρέπει εμείς να τις βάλουμε αποκάτω» ψιθύρισε η Νταίζυ, μισοκλείνοντας θαρραλέα τα μάτια προς τον φλογερό ήλιο.

«Θα έπρεπε να ζεις στην Καλιφόρνια...» άρχισε η δεσποινίς Μπέικερ, αλλά ο Τομ τη διέκοψε, καθώς μετακινήθηκε βαριά στην καρέκλα του.

«Το ζήτημα είναι να καταλάβουμε ότι είμαστε Άριοι. Εγώ είμαι, κι εσύ είσαι, κι εσύ, και...» Μετά από έναν ανεπαίσθητο δισταγμό, συμπεριέλαβε την Νταίζυ με ένα ελαφρό γνέψιμο, κι εκείνη τρεμόπαιξε τα μάτια της πάλι προς το μέρος μου. «Και παράγουμε όλα αυτά τα πράγματα που κάνουν τον πολιτισμό – ω, επιστήμη και τέχνη, κι όλα αυτά. Καταλαβαίνεις;»

Υπήρχε παρ' όλα αυτά ένας τόνος μελαγχολίας στους συλλογισμούς του, σαν η αυταρέσκειά του, πιο δυνατή από παλιά, να μην του αρκούσε πια. Όταν, σχεδόν αμέσως μετά, το τηλέφωνο χτύπησε μέσα και ο μπάτλερ άφησε τη βεράντα, η

Νταίζυ επωφελήθηκε από τη στιγμιαία διακοπή κι έσκυψε προς το μέρος μου.

«Θα σου πω ένα οικογενειακό μυστικό» μου είπε με ενθουσιασμό. «Είναι σχετικό με τη μύτη του μπάτλερ. Θες ν' ακούσεις για τη μύτη του μπάτλερ;»

«Μα γι' αυτό ακριβώς ήρθα εδώ απόψε».

«Ε λοιπόν δεν ήταν πάντα μπάτλερ. Γυάλιζε ασημικά πιο παλιά για κάτι ανθρώπους στη Νέα Υόρκη που είχαν σερβίτσια για διακόσια άτομα. Έπρεπε να γυαλίζει από το πρωί ως το βράδυ, μέχρι που αυτό άρχισε να έχει επίδραση στη μύτη του...»

«Τα πράγματα πήγαιναν από το κακό στο χειρότερο» συνέχισε η δεσποινίς Μπέικερ.

«Ναι. Τα πράγματα πήγαιναν από το κακό στο χειρότερο, μέχρι που τελικά αναγκάστηκε να παραιτηθεί».

Μια τελευταία ηλιαχτίδα έπεσε ρομαντικά στο λαμπερό της πρόσωπο. Η φωνή της με πολιορκούσε, καθώς άκουγα με κομμένη την ανάσα – μετά η λάμψη ξεθώριασε, το φως άρχισε να την εγκαταλείπει, αργοπορώντας, σαν να μετάνιωνε, όπως τα παιδιά που αφήνουν τη χαρά του παιχνιδιού στον δρόμο το σούρουπο.

Ο μπάτλερ γύρισε πίσω και ψιθύρισε κάτι στο αυτί του Τομ, κι εκεί πάνω ο Τομ σοβάρεψε, έσπρωξε πίσω την καρέκλα του και, χωρίς να πει λέξη, μπήκε μέσα. Η παρουσία του έμοιαζε να είχε βοηθήσει την Νταίζυ να πάρει μια απόφαση, γιατί έσκυψε πάλι μπροστά, με τη φωνή της λαμπερή και τραγουδιστή.

«Μου αρέσει που σε βλέπω στο τραπέζι μου, Νικ. Μου θυ-

μίζεις κάτι από τριαντάφυλλο. Ένα τέλειο τριαντάφυλλο. Δεν μοιάζει;» Γύρισε στη δεσποινίδα Μπέικερ για επιβεβαίωση: «Ένα τέλειο τριαντάφυλλο, ε;».

Αυτό δεν ήταν αλήθεια. Δεν μοιάζω ούτε στο ελάχιστο με τριαντάφυλλο. Αυτό που έκανε ήταν μόνο να αυτοσχεδιάζει, αλλά μια αληθινή ζεστασιά κύλησε από τη μεριά της, σαν η καρδιά της να προσπαθούσε να βγει έξω προς το μέρος σου, μέσα από κείνα τα λαχανιασμένα και τρεμουλιαστά λόγια. Μετά, ξαφνικά, πέταξε την πετσέτα στο τραπέζι, ζήτησε να τη συγχωρέσουμε και μπήκε μέσα στο σπίτι.

Η δεσποινίς Μπέικερ κι εγώ ανταλλάξαμε ένα σύντομο βλέμμα που ουσιαστικά δεν σήμαινε τίποτα. Ήμουνα έτοιμος να μιλήσω όταν σηκώθηκε επάνω ζωηρά και είπε «Σσς!» με μια προειδοποιητική φωνή. Ένα χαμηλό, αδιάφορο μουρμουρητό ακουγόταν από το μέσα δωμάτιο, και η δεσποινίς Μπέικερ έγειρε μπροστά και, χωρίς ντροπή, προσπάθησε ν' ακούσει. Το μουρμουρητό έγινε πιο σιγανό, δυνάμωσε και μετά σταμάτησε πάλι.

«Αυτός ο κύριος Γκάτσμπυ, που μου είπατε ότι είναι γείτονάς μου...» άρχισα.

«Μη μιλάς. Θέλω ν' ακούσω τι συμβαίνει».

«Συμβαίνει τίποτα;» ρώτησα αθώα.

«Θες να πεις ότι δεν ξέρεις, δηλαδή;» είπε η δεσποινίς Μπέικερ, φανερά έκπληκτη. «Νόμιζα ότι όλοι το ξέρουν».

«Εγώ δεν ξέρω».

«Μα πώς...» είπε διστακτικά. «Ο Τομ έχει βρει μια γυναίκα στη Νέα Υόρκη».

«Έχει μια γυναίκα;» επανέλαβα άτονα.

Η δεσποινίς Μπέικερ έγνεψε πως ναι.

«Θα έπρεπε να είχε την αξιοπρέπεια να μην του τηλεφωνάει την ώρα του φαγητού. Δεν νομίζεις;»

Σχεδόν προτού μπορέσω να συλλάβω το νόημα των λόγων της, ακούστηκε το θρόισμα ενός φορέματος μαζί με το τρίξιμο της δερμάτινης μπότας, και ο Τομ με την Νταίζυ ήταν και πάλι πίσω στο τραπέζι.

«Δεν μπορούσε να γίνει τίποτε!» φώναξε η Νταίζυ, με επιδεικτικά χαρούμενο τόνο.

Κάθισε κάτω, κοίταξε ερευνητικά τη δεσποινίδα Μπέικερ και μετά εμένα και συνέχισε: «Κοίταξα έξω για ένα λεπτό, και είναι πολύ ρομαντικά πράγματι. Είναι ένα πουλί πάνω στο γρασίδι, και νομίζω ότι πρέπει να είναι αηδόνι που ήρθε με το *Κούναρντ* ή το *Ουάιτ Σταρ Λάιν*. Τραγουδάει έτσι...». Η φωνή της τραγούδησε. «Πολύ ρομαντικό, έτσι Τομ;»

«Πολύ ρομαντικό» είπε εκείνος, και μετά γύρισε κακομοίρικα προς το μέρος μου. «Αν έχει αρκετό φως μετά το φαγητό, θα ήθελα να σε πάω να δεις τους στάβλους».

Το τηλέφωνο χτύπησε μέσα, απροσδόκητα, και, καθώς η Νταίζυ κούνησε το κεφάλι της αποφασιστικά στον Τομ, το θέμα των στάβλων, στην ουσία κάθε θέμα, σκορπίστηκε στον άνεμο. Μέσα στην ατμόσφαιρα διάλυσης που υπήρχε τα τελευταία πέντε λεπτά στο τραπέζι θυμήθηκα τα κεράκια, που ανάβανε ξανά, χωρίς να υπάρχει κανένα νόημα, και συνειδητοποίησα ότι ήθελα να τους κοιτάξω κατάματα έναν έναν και ταυτόχρονα ν' αποφύγω όλα τα μάτια. Δεν μπορούσα να

μαντέψω τι σκεφτόντουσαν η Νταίζυ και ο Τομ, αλλά αμφέβαλλα αν ακόμα και η δεσποινίς Μπέικερ, που έμοιαζε να διατηρεί την αυτοκυριαρχία της, με ένα συγκεκριμένο είδος σκληρού κυνισμού στις αντιδράσεις της, μπορούσε ν' αγνοήσει την έντονη «μεταλλική» παρουσία του πέμπτου καλεσμένου. Για κάποιους που αγαπάνε τα μπερδεμένα πράγματα η κατάσταση μπορεί να φαινόταν εξαιρετική – το δικό μου ένστικτο πάντως έλεγε ότι έπρεπε να τηλεφωνήσουμε αμέσως για βοήθεια.

Τα άλογα, δεν χρειάζεται να το πω, δεν αναφέρθηκαν ξανά. Ο Τομ και η δεσποινίς Μπέικερ, με κάποια απόσταση που φαινόταν στο σούρουπο ανάμεσά τους, πήγαν στη βιβλιοθήκη, μ' ένα ύφος λες και πήγαιναν να ξαγρυπνήσουν κάποιον νεκρό, ενώ εγώ, προσπαθώντας να δείχνω ευχάριστος, γεμάτος ενδιαφέρον και λιγάκι κουφός, ακολούθησα την Νταίζυ σε μια σειρά από συνεχόμενες βεράντες. Σ' αυτή τη μελαγχολική ατμόσφαιρα πήγαμε και καθίσαμε πλάι πλάι σε έναν καρυδένιο καναπέ.

Η Νταίζυ πήρε το πρόσωπό της στα χέρια της, σαν να ήθελε να αισθανθεί το υπέροχο σχήμα του, και τα μάτια της σιγά σιγά προσηλώθηκαν στο βελούδινο δειλινό. Μπορούσα να καταλάβω ποιες δυσάρεστες σκέψεις την απασχολούσαν και σκέφτηκα ότι θα τη βοηθούσε αν της έκανα μερικές ερωτήσεις για το μικρό της κοριτσάκι.

«Δεν γνωριζόμαστε πολύ καλά, Νικ» είπε ξαφνικά. «Παρόλο που είμαστε ξαδέρφια. Δεν ήρθες ούτε στον γάμο μου».

«Μα δεν είχα γυρίσει από τον πόλεμο».

«Αυτό είναι αλήθεια». Δίστασε. «Ε λοιπόν πέρασα πολύ άσχημες στιγμές, Νικ, κι έχω γίνει πραγματικά κυνική για όλα».

Προφανέστατα είχε λόγους να είναι. Περίμενα, αλλά δεν είπε τίποτε άλλο, και μετά από μια στιγμή γύρισα, μάλλον αδέξια, το θέμα στην κορούλα της.

«Υποθέτω ότι μιλάει και... τρώει και όλα».

«Ω, ναι». Γύρισε και με κοίταξε αφηρημένα. «Άκου, Νικ. Άσε με να σου πω τι έγινε όταν γεννήθηκε. Θες να το ακούσεις;»

«Πάρα πολύ».

«Θα σου δείξω πώς έχω μάθει να νιώθω για τα πράγματα. Λοιπόν ήταν λιγότερο από μία ώρα που είχε γεννηθεί, κι ο Τομ ένας Θεός ξέρει πού ήταν. Ξύπνησα από τη νάρκωση με ένα αίσθημα πλήρους εγκατάλειψης και ρώτησα τη νοσοκόμα αμέσως αν ήταν αγόρι ή κορίτσι. Μου είπε ότι ήταν κορίτσι, και μετά έστρεψα το κεφάλι μου κι έβαλα τα κλάματα. «Εντάξει», είπα, «είμαι χαρούμενη που είναι κορίτσι. Κι ελπίζω ότι θα είναι ηλίθια – αυτό είναι το καλύτερο πράγμα που μπορεί να κάνει ένα κορίτσι σε τούτον τον κόσμο, μια όμορφη μικρή ηλίθια».

«Βλέπεις, όλα μου φαίνονται έτσι κι αλλιώς τρομερά» συνέχισε με πειστικό τόνο. «Όλοι το ίδιο νομίζουν, οι πιο έξυπνοι άνθρωποι. Κι εγώ ξέρω από τη ζωή. Ήμουνα παντού, είδα τα πάντα κι έκανα τα πάντα». Τα μάτια της άστραψαν με έναν προκλητικό τρόπο, που έμοιαζε αρκετά με του Τομ, και γέλασε τρεμουλιαστά και λίγο περιπαιχτικά. «Σνομπ, Θεέ μου, έχω γίνει σνομπ!»

Στη στιγμή η φωνή της έσπασε, σταμάτησε να επιζητεί την προσοχή μου, την πίστη μου σ' αυτά που έλεγε, και ένιωσα την ουσιαστική ανειλικρίνεια των λόγων της. Με έκανε να νιώσω πολύ άσχημα, σαν όλο το βράδυ να ήταν κάποιου είδους απάτη με μοναδικό σκοπό να εξασφαλιστεί η συναισθηματική συμμετοχή μου. Όπως το περίμενα, μετά από μια στιγμή με κοίταξε κάνοντας μια ανόητη γκριμάτσα στο αξιαγάπητο πρόσωπό της, που επιβεβαίωνε ότι ανήκε σ' εκείνη τη μυστική και συνεχώς μεταμφιεσμένη κοινωνία όπου ανήκε και ο Τομ.

Διαβάστε τη συνέχεια στο βιβλίο

ΜΙΝΩΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ο μεγάλος Γκάτσμπυ

Ο Τζέι Γκάτσμπυ, το παρελθόν του οποίου καλύπτει πυκνό μυστήριο, εγκαθίσταται σε μια πολυτελή έπαυλη στο Λονγκ Άιλαντ, στη Νέα Υόρκη. Ο Γκάτσμπυ αρχίζει να δημιουργεί θόρυβο γύρω από το όνομά του με τα εξωφρενικά και φαντασμαγορικά πάρτι που διοργανώνει, στα οποία παρίσταται πάντα η υψηλή κοινωνία της πόλης. Πίσω από την εκθαμβωτική χλιδή και τον ξέφρενο αυτό τρόπο ζωής κρύβεται, ωστόσο, ο μοναδικός και κρυφός σκοπός της ζωής του: ονειρεύεται να ξανακερδίσει τη νεανική του αγάπη Νταίζυ Φέυ, η οποία πλέον είναι παντρεμένη με τον βαθύπλουτο Τομ Μπιουκάναν.

Ο μεγάλος Γκάτσμπυ *είναι μια από τις σπουδαιότερες ρομαντικές ιστορίες του 20ού αιώνα. Ο συγγραφέας του, μέσω της εμμονής του Γκάτσμπυ για την παλιά αγαπημένη του, κατορθώνει να αποτυπώσει μοναδικά τη νεοϋορκέζικη κοινωνία της δεκαετίας του '20 και να περιγράψει με εξαίσιο τρόπο το κλίμα της εποχής λίγο πριν από το Μεγάλο Κραχ.*

«Ο εμβληματικός Γκάτσμπυ είναι ένας ήρωας προφητικός, καθώς περιγράφει την υπερβολή μιας εποχής που οδήγησε στην Αμερική του οικονομικού κραχ του '30 και είναι αναμφίβολα επίκαιρος όσο ποτέ».

Τέσυ Μπάιλα, www.thinkfree.gr

www.minoas.gr

9 786180 200898
ISBN 978-618-02-0089-8
ΚΩΔ. 31201

www.facebook.com/minoaseditions